

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
79/16. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2016. július 19.

A főtanácsnok indítványa a C-203/15. sz., Tele2 Sverige AB kontra Post-och telestyrelsen és C-698/15. sz., Secretary of State for Home Department kontra Tom Watson és társai egyesített ügyekben

Saugmandsgaard Øe főtanácsnok szerint a valamely tagállam által az elektronikus hírközlési szolgáltatók számára előírt általános adatmegőrzési kötelezettség összeegyeztethető lehet az uniós joggal

E kötelezettséget azonban szigorú biztosítékoknak kell körülhatárolniuk

A Bíróság a 2015-ben hozott Digital Rights Ireland ítéletében¹ megállapította az adatmegőrzésről szóló irányelv² érvénytelenségét egyrészt azzal az indokkal, hogy bizonyos adatok ezen irányelvben előírt általános megőrzési kötelezettsége súlyos beavatkozást jelent a magánélet tisztelőben tartásához és a személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogba, másrészt pedig azzal az indokkal, hogy az ekképp kialakított szabályozás nem korlátozódott a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljából szigorúan szükséges mértékre.

Ezen ítéletet követően a Bírósághoz két, Svédországban és az Egyesült Királyságban a távközlési szolgáltatók számára előírt, az elektronikus hírközlési adatok megőrzésére vonatkozó általános kötelezettséggel kapcsolatos ügygel fordultak. A Bíróságnak így alkalma nyílt arra, hogy pontosítsa a Digital Rights Ireland ítéletnek *nemzeti összefüggések között* tulajdonítandó értelmezést.

A Digital Rights Ireland ítélet kihirdetésének másnapján a Tele2 Sverige távközlési vállalkozás tájékoztatta a svéd posta- és telekommunikációs felügyeleti hatóságot azon döntéséről, hogy beszünteti az adatok megőrzését, valamint arról a szándékáról, hogy törli a már rögzített adatokat (C-203/15. sz. ügy). A svéd jog ugyanis előfizetőik bizonyos személyes adatainak megőrzésére kötelezi az elektronikus hírközlési szolgáltatókat.

A C-698/15. sz. ügyben Tom Watson, Peter Brice és Geoffrey Lewis pert indított azon brit adatmegőrzési szabályozással szemben, amely lehetővé teszi a belügyminiszter számára, hogy a nyilvános hírközlési szolgáltatókat valamennyi hírközlési adat legfeljebb tizenkét hónapos időtartamra való megőrzésére kötelezze, azzal, hogy kizárt e közlések tartalmának megőrzése.

A Kammarätten i Stockholm (stockholmi fellebbviteli közigazgatási bíróság, Svédország) és a Court of Appeal (England and Wales) (Civil Division) (Anglia és Wales fellebbviteli bíróságának polgári tanácsa, Egyesült Királyság) azzal fordult a Bírósághoz, hogy határozza meg, hogy ezen, a szolgáltatók számára általános adatmegőrzési kötelezettséget előíró nemzeti szabályozások összeegyeztethetők-e az uniós joggal (különösen az „elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelvvel”³ és az EU Alapjogi Chartájának bizonyos rendelkezéseivel⁴).

¹ A Bíróság 2014. április 8-i *Digital Rights Ireland és társai* ítélete ([C-293/12 és C-594/12](#), lásd: [54/14. sz. sajtóközlemény](#)).

² A nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása, illetve a nyilvános hírközlő hálózatok szolgáltatása keretében előállított vagy feldolgozott [helyesen: kezelt] adatok megőrzéséről és a 2002/58/EK irányelv módosításáról szóló, 2006. március 15-i 2006/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 105., 54. o.; helyesbítés: HL 2009. L 50., 52. o.).

³ A 2009. november 25-i 2009/136/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 337., 11. o.; helyesbítés: HL 2013. L 241., 9. o.) módosított, az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról [helyesen: a személyes adatok kezeléséről] és a magánélet védelméről szóló, 2002. július 12-i 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv”) (HL 2002. L 201., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 514. o.).

⁴ Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikke, valamint 52. cikkének (1) bekezdése.

A mai napon ismertetett indítványában Henrik Saugmandsgaard Øe főtanácsnok mindenekelőtt pontosítja a Svédországban és az Egyesült Királyságban előírt általános megőrzési kötelezettség tárgyát képező adatok kategóriáit. Ezek a közlés forrásának és címzettjének azonosítását és helyének meghatározását lehetővé tévő adatok, a közlés napjára, időpontjára és időtartamára vonatkozó adatok, valamint a közlés típusának és a felhasznált eszköz típusának megállapítását lehetővé tévő adatok. A közlések tartalma Svédországban és az Egyesült Királyságban sem képezi e megőrzési kötelezettség tárgyát.

A főtanácsnok úgy ítéli meg, hogy **az általános adatmegőrzési kötelezettség összeegyeztethető lehet az uniós joggal. Az ilyen kötelezettség előírására vonatkozó lehetőség tagállamok általi alkalmazása ugyanakkor szigorú követelmények tiszteletben tartásához van kötve.** A nemzeti bíróságoknak a nemzeti szabályozások összes releváns jellemzőjének figyelembevételével kell megvizsgálniuk, hogy e követelmények teljesülnek-e.

Először is az általános megőrzési kötelezettséget és az ahhoz kapcsolódó garanciákat **a hozzáférhetőség, az előre láthatóság és az önkénnyel szemben biztosított megfelelő védelem tulajdonságaival rendelkező törvényi vagy rendeleti intézkedéseknek kell előírniuk.**

Másodsorban **a kötelezettségnek tiszteletben kell tartania az Alapjogi Chartában rögzített, a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jog lényeges tartalmát.**

Harmadsorban a főtanácsnok emlékeztet arra, hogy az uniós jog megköveteli, hogy az alapvető jogokat érintő bármiféle beavatkozásnak általános érdekű célt kell követnie. Megítélése szerint **kizárólag a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem minősül olyan általános érdekű célnak, amely igazolhatja az általános adatmegőrzési kötelezettséget,** az egyszerű bűncselekmények elleni küzdelemmel, illetve a nem büntető eljárások megfelelő lefolytatásával szemben.

Negyedsorban **az általános adatmegőrzési kötelezettségnek feltétlenül szükségesnek kell lennie a súlyos bűncselekmények elleni küzdelemhez,** ami azt jelenti, hogy nincs más, ugyanolyan hatékony intézkedés vagy intézkedéskombináció, amely egyúttal kevésbé sértené az alapvető jogokat. A főtanácsnok továbbá kiemeli, hogy **az alapvető jogok sérelmének a feltétlenül szükséges mértékre való korlátozása érdekében e kötelezettségnek tiszteletben kell tartania a Digital Rights Ireland ítéletben az adatokhoz való hozzáférés, a megőrzés időtartama, valamint az adatok védelme és biztonsága tekintetében meghatározott feltételeket.**⁵

Végül **az általános adatmegőrzési kötelezettségnek arányosnak kell lennie** egy demokratikus társadalomban a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem céljához képest, ami azt jelenti, hogy az e kötelezettség által egy demokratikus társadalomban eredményezett súlyos kockázatok nem lehetnek túlzottak a kötelezettségből a súlyos bűncselekmények elleni küzdelem terén jelentkező előnyökhöz viszonyítva.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

⁵ A kötelezettséghez kapcsolódnia kell minden, a Bíróság által a Digital Rights Ireland ítélet 60–68. pontjában rögzített garanciának.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:
„[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106